

katastru daně pozemkové ze dne 23. května 1883, čís. 83 ř. zák. třeba, by plán byl vyhotoven a úředně ověřen oprávněným soukromým technikem. Podle 8. bodu nařízení čís. 29/1907 musí takový plán obsahovati potvrzení úředně oprávněného soukromého technika, že dílčí čáry byly mezníky označeny, a mimo to musí býti plán co do své správnosti tímto technikem ověřen a musí zejména býti opatřen jeho potvrzením, že hranice omylu není překročena. Způsob, jak v tomto případě bylo objednané dílo provedeno, přičí se přímo oněm veřejnoprávním předpisům, které nejsou jen živnostenskými předpisy na ochranu stavovských zájmů úředně oprávněných soukromých techniků, nýbrž mají hlubší účel, chrániti spolehlivost katastrálního operátu a chrániti též spolehlivost pozemkových knih, jichž podstatnou součástí jest kopie mapy katastrální. Účelem oněch zákonných předpisů jest, by byla zamezena jednání, jichž se dovolatel dopustil. Jest sice pravda, že zákonodárce v § 23 zákona čís. 83/1883 a v nařízení čís. 29/1907 výslovně nepraví, že vyhotovení plánů o oddělení pozemků pro účely knihovní a katastrální osobami k tomu neoprávněnými a smlouvy těchto osob o dodání takových plánů zakazuje, že zákon jen kladně říká, co jest dovolené, a neříká negativně, že v důsledku toho jest opačné jednání nedovolené, ale stačí po rozumu § 6 obč. zák., že zákaz takový jest patrný z doslovu a z účelu zákona. Jde tedy na žalobcově straně o čin zákonem zakázaný. Smlouva o dodání díla tohoto druhu jest nicotnou podle § 879 obč. zák. a nelze vyhověti žalobě, kterou se dovolatel domáhá úplaty za vyhotovení plánu.

Čís. 10167.

Pojišťovací smlouva.

Vzhledem k velicímu předpisu vládního nařízení ze dne 13. října 1927, čís. 156 sb. z. a n., nelze platně ujednatí smlouvu, stanovící pro pojištěnce nižší než minimální účast na škodě.

Pojišťovací návrh, obmezující nutnou minimální účast pojistníka na škodě na míru tehdy již zrušeného min. nař. ze dne 28. října 1908, čís. 222 ř. zák., byl po zákonu nepřipustný a smlouva, uzavřená přijetím návrhu, neplatnou. V tom, že pojistka byla vyhotovena v ostatních bodech podle tohoto pojišťovacího návrhu, avšak s odchylkou co do výše nutné účasti pojistníka na škodě podle vl. nař. ze dne 13. října 1927, čís. 156 sb. z. a n., jest přijetí nabídky za jiné podstatné podmínky, tudíž její odmítnutí.

(Rozh. ze dne 25. září 1930, Rv I 1651/29).

Žalující pojišťovna domáhala se na žalovaném, by bylo uznáno právem, že pojišťovací smlouva mezi stranami jest platná, a by byl žalovaný uznán povinným, zaplatiti žalobkyni dospělou premii. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Prvním soudcem jest zjištěno a zjištění to odvolatelkyní nebylo

napadeno a proto je běře i soud odvolací za základ svého rozhodnutí, že žalovaný dne 8. prosince 1927 učinil žalující pojišťovně návrh na pojištění proti povinnému ručení s tím, že se na každé škodě účastní 10%, nejméně 100 Kč, avšak žalovanému byla dne 7. března 1928 odeslána pojistka s upozorněním na nové vládní nařízení čis 156/1927, kterým se participace pojistníka zvyšuje ze 100 Kč na 400 Kč, pojišťovací smlouva od návrhu ze dne 8. prosince 1928 ve výši participace žalovaného na škodě se tedy uchylovala a žalovaný dne 14. března 1928 pojišťovací smlouvu vrátil. Za tohoto stavu, an pojišťovací návrh žalovaného byl žalující pojišťovnou přijat za jiných podmínek, než se stala nabídka, nemohla vzhledem k ustanovení § 869 obč. zák., čl. 322 obch. zák. a § 2 zákona pojišťovacího ze dne 23. prosince 1917 čis. 501 ř. zák. vzniknouti pojišťovací smlouva a nemohla vzniknouti smlouva na základě nového návrhu strany žalující dne 7. března 1928 odeslaného, poněvadž tento návrh žalovaný nepřijal. Vývody odvolatelky, že v souzeném případě ustanovení zákona čis. 156 z r. 1927, jímž se účast pojištěnce na škodě zvyšuje ze 100 Kč na 400 Kč, jest právem donucovacím, rovněž nemohou obstáti. Vždyť ustanovení to bylo vydáno již 13. října 1927, kdežto teprve 8. prosince na to byla uzavírána mezi stranami pojišťovací smlouva a bylo proto v té době žalobkyni a také jejím zástupcům vládní nařízení známo, přes to však, bez ohledu na toto nařízení žalobkyni se žalovaným byla ujednána účast na škodě do 100 Kč, uvedla proto žalobkyně žalovaného v omyl, a to v podstatné části smlouvy a z důvodu toho nemohl pro žalovaného vzniknouti závazek. Nehledíc však ani k tomu, co řečeno, donucovací právo nemůže nahraditi projev souhlasu jedné ze smluvních stran.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Právní posouzení věci odvolacím soudem jest v podstatě správné. Lze přisvědčiti právnímu názoru dovolatelky, že již dopisem ze dne 25. února 1928 přistoupila na pojišťovací návrh žalovaného ze dne 8. prosince 1927. Leč ani tím nedošlo k ujednání platné pojišťovací smlouvy, poněvadž tomu bránilo vládní nařízení ze dne 13. října 1927 čis. 156 sb. z. a n., podle něhož »pojištěnci musí sami hraditi škody do 400 Kč zcela a při škodách větších 10%, nejméně však 400 Kč, aniž mají nárok na náhradu pojišťovatelem; úmluvou pak může býti zvýšen rozsah škod, které pojištěnci sami musí hraditi«. Vzhledem k tomuto velcímu předpisu nemohla býti platně ujednána smlouva, stanovící pro pojištěnce úhradu jen 100 Kč vzešlé škody, uváží-li se, že obmezení ručení pojišťovny nezbytnou účastí pojistníka na škodě do určité výše jest podstatnou částí smlouvy, čemuž nasvědčuje již sama zákonná úprava tohoto obmezení. Samo dovolání přiznává, že není možné, by strany uzavírající smlouvu vyloučily platnost velcího právního předpisu. Avšak neprávem z toho dovozuje, že za žádných okolností předmětem jednání nemůže býti výše účasti pojištěnce na případné pojištěné

škodě. Vždyť vládní nařízení čis. 156/1927 výslovně připouští úmluvu o pojistníkově účasti nad zákonné minimum. Proto pojišťovací návrh ze dne 8. prosince 1927 při otázce 14 výslovně zdůrazňuje také nutnou minimální účast pojistníka na každé škodě, arci jen v rámci tehdy již zrušeného ministerského nařízení ze dne 28. října 1908 čis. 222 ř. zák. Byl-li přijat pojišťovací návrh tohoto obsahu, ujednaly strany rozsah ručení po zákonu nepřipustný a smlouva byla neplatná (§ 879 obč. zák.). Tolik, pokud se věc posuzuje se stanoviska žalobkyně. Pokud pak by vůbec mohlo přijetí v úvahu, zda byl návrh přijat teprve zasláním pojistky dne 7. března 1928, vyhotovené jinak ve smyslu pojišťovacího návrhu, avšak s odchylkou co do výše nutné účasti žalovaného na škodě podle vládního nařízení čis. 156/1927, šlo by o přijetí nabídky za jiné podstatné podmínky (čl. 322 obch. zák.), na kterou žalovaný nepřistoupil, vrátiv dne 14. března 1928 zaslou mu pojistku. Nebylo tu tedy nezbytného souhlasu, by smlouva mohla vůbec vzejíti (§ 869 obč. zák.). Nevadí, že by žalobkyně na podmínku pojišťovacího návrhu co do minimální účasti žalovaného na škodě do 100 Kč ani nebyla mohla přistoupiti vzhledem k vládnímu nařízení čis. 156/1927. Stačí, že žalovaný jen za předpokladu přípustnosti své účasti na škodě do 100 Kč učinil nabídku. Bylo ostatně povinností žalobkyně, by, jak to vyžaduje víra a důvěra v obchodním styku, již v dopisu ze dne 25. února 1928 upozornila žalovaného na nastavší změnu a tak mu umožnila, by se o své nabídce znovu vyjádřil.

Čís. 10168.

Advokát nemá proti klientu nárok na odměnu za procesní úkony přičítící se civilnímu soudnímu řádu (úkony ze svévole, neúčelné a zřejmě bezdůvodné), byť i k nim dala strana příkaz.

Pokud lze přisouditi advokátu vyšší než tarifní odměnu.

Advokát není povinen předložiti klientu podrobný účet.

(Rozh. ze dne 25. září 1930, R II 224/30).

Žalobce, advokát, zastupoval právně nezletilé Josefa a Jiřinu H-ových v jejich sporech proti Josefu S-ovi o uznání nemanželského otcovství a o placení výživného, kteréžto spory nezletilci vyhráli. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na nezletilcích zaplacení 5.000 Kč za zastupování v jejich sporech o uznání nemanželského otcovství. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. Důvody: Žalovaná strana namítala v řízení první stolice, že žalobce opomenul poučiti žalovanou stranu o následcích bezvysledných procesních úkonů. K této námitce nebylo v řízení první stolice přihlíženo. Námitka tato má právní význam. Neboť advokát jako procesní zmocněnec ve sporu není jen zmocněncem procesní strany, nýbrž i jejím poradcem. Musí odmítnouti veškeré při-